

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปา (CIPP Model)
An Evaluation of Master of Education Program in Curriculum and
Instruction (Revised Edition in 2019) Using CIPP Evaluation Model

ชาลิณี มานะยิ่ง¹ อิดารัตน์ สมานพันธ์²
Chalinee Manaying¹ Tidarat Samanpan²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปปา ที่มีการประเมิน 4 ด้านได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 104 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 14 คน 2) นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 30 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และ 4) ครูพี่เลี้ยงนักศึกษา จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบประเมินหลักสูตร สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และ 2) แบบประเมินหลักสูตร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}$ =4.45, $S.D.$ =0.10), ($\bar{x}$ =4.39, $S.D.$ =0.16) ตามลำดับ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}$ =4.39, $S.D.$ =0.10), ($\bar{x}$ =4.32, $S.D.$ =0.52) ตามลำดับ
3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}$ =4.33, $S.D.$ =0.10) และนักศึกษาที่

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยนครราชสีมา, E-Mail: dr.chalineep@nmc.ac.th

Student in Master of Education in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakonratchasima College

² อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
Lecturer, Master of Education in Curriculum and Instruction, Nakonratchasima College

สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}$ =54, $S.D.$ =0.11)

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ หลักสูตร

Abstract

The objectives of the research to study the Evaluation of Master of Education Program in Curriculum and Instruction (Revised Edition in 2019) Using CIPP Evaluation Model. There are 4 aspects of Evaluation : Context, Input, Process and Product. The target group consisted of 104 people, consisting of 1) 14 Program instructors, 2) 30 Graduate students, 3) 30 School administrators and 4) 30 Student mentors. Tools used for data collection were: 1) curriculum evaluation form for program instructors and graduate students and 2) curriculum assessment form for school administrators and mentors. Mean and standard deviation were used to analyze quantitative data and content were used for qualitative data.

The research results :

1. In terms of context the opinion level evaluation results of program instructors and graduating students were consistent at a high level opinions ($\bar{x}$ =4.45, $S.D.$ =0.10), ($\bar{x}$ =4.39, $S.D.$ =0.16), respectively.

2. Import Input evaluation results of the level of opinions of program instructors and graduating students. Overall, they were at a high level and had consistent opinions ($\bar{x}$ =4.39, $S.D.$ =0.10), ($\bar{x}$ =4.32, $S.D.$ =0.52) , respectively.

3. Process the evaluation results of the opinion level of program instructors, overall, were at a high level and had consistent opinions ($\bar{x}$ =4.33, $S.D.$ =0.10) and graduated students were overall at the highest level and had opinions. Corresponding ($\bar{x}$ =54, $S.D.$ =0.11)

4. Product the evaluation results of the level of opinions of program instructors. graduate students school administrators and mentors as a whole were at a high level and their opinions are consistent with ($\bar{x}$ =4.13, $S.D.$ =0.10), ($\bar{x}$ =4.43, $S.D.$ =0.17), ($\bar{x}$ =4.41, $S.D.$ =0.18) and ($\bar{x}$ =4.39, $S.D.$ =0.14) respectively.

Keywords: Curriculum Evaluation, The CIPP Model of Evaluation, Curriculum

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานในการพัฒนา มนุษย์ให้ มีคุณภาพ สติปัญญา ควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข ดังพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2524 ความตอนหนึ่งว่า “...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนา ความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่ เยาวชนได้อย่างครบถ้วนล้วนพ้องเหมาะสมกันทุก ๆ ด้านสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของ ประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” (รัชกาลที่ 9 กับการศึกษาไทย, 2565) อีกทั้งการศึกษาทำให้มนุษย์มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า

การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีระเบียบแบบแผนและมีคุณภาพ ต้องอาศัยหลักสูตรเป็น ตัวกำหนดทิศทางการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (นิธิดา อติภัทร นันท์, 2560) ซึ่งหลักสูตรเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และเพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามจุดประสงค์ สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็ว ด้วยวิทยาการที่เจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จึงควรประเมินหลักสูตร เพื่อ พิจารณาวิเคราะห์รายละเอียดในด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรว่าควรพัฒนา ปรับแก้ไขในด้านใด เพื่อที่จะ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ให้เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ ผลิตบั่นทิตให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ได้เปิดทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ปี การศึกษา 2559 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตร (หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและ การเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ที่กำหนดให้ทุก หลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก ๆ 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา มีพันธกิจหลัก คือ 1) ผลิตบั่นทิตด้านการศึกษาพัฒนา วิชาชีพครูและผู้บริหารการศึกษา 2) ผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้าง องค์ความรู้และนวัตกรรม ยกระดับคุณภาพงานวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยบูรณาการศาสตร์ทาง การศึกษาเพื่อแก้ปัญหาของพื้นที่และนำไปใช้ ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง 3) ให้บริการวิชาการ วิชาชีพ และถ่ายทอดความรู้ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของ ชุมชน สังคมและประเทศชาติบนฐานความต้องการของชุมชน 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพ ครู รวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูง ให้มีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง ดังนั้นหลักสูตรศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ซึ่งอยู่

ภายใต้คณะศึกษาศาสตร์ จึงต้องพัฒนาด้านการเรียนการสอน ผลิตรายงานบัณฑิตทาง การศึกษาให้เป็น ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการสอน มีทักษะการเป็นนักพัฒนาหลักสูตร และ ผู้สอนมืออาชีพ และให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 อีกทั้ง หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) จะครบรอบการประเมิน 5 ปี ในปี พ.ศ. 2567 ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการใช้หลักสูตรดังกล่าว เป็นเวลา 4 ปี จึงสมควรดำเนินการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ โดยใช้ การประเมินหลักสูตร รูปแบบซีบีซี CIPP (CIPP Model)

CIPP Model ของ Stufflebeam and others (2003) เป็นรูปแบบการประเมินที่ยึดความ ต้องการ ตัดสินใจเป็นหลัก (Decision-based Models) ครอบคลุมองค์ประกอบใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context : C) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ด้านกระบวนการ (Process : P) และด้าน ผลผลิต (Product : P) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยมี คุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้มาตรฐานตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ดังนั้น การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียน การสอน (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา จึงให้ความสำคัญเพื่อนำ ผลการประเมินหลักสูตรไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนผลิต มหาบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีศักยภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในอนาคต ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2562) ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตรในด้านปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง หลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร แนวการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการวัดและประเมินผล
2. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรในด้านอาจารย์ นักศึกษา แผนการศึกษา และทรัพยากร สื่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน
3. ด้านกระบวนการของหลักสูตรในด้านการรับนักศึกษา การวางระบบผู้สอนและ กระบวนการ จัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู การวัดและประเมินผล และการ สนับสนุนและการให้ คำแนะนำนักศึกษา
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตรในด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิต ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์นิเทศก์ จำนวนทั้งหมด 14 คน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 14 คน

1.2 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

1.4 ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ stufflebeam โดยประเมิน 4 ด้านของหลักสูตร ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

2.1 ด้านบริบท (Context : C) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

2.1.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตร	2.1.4 เนื้อหาสาระของหลักสูตร
2.1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2.1.5 แนวการจัดการเรียนการสอน
2.1.3 โครงสร้างหลักสูตร	2.1.6 แนวทางการวัดและประเมินผล

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

2.2.1 อาจารย์	2.2.3 แผนการศึกษา
2.2.2 นักศึกษา	2.2.4 ทรัพยากร สื่อสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

2.3 ด้านกระบวนการ (Process : P) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

- 2.3.1 การรับนักศึกษา
- 2.3.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 2.3.3 การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู
- 2.3.4 การวัดและประเมินผล
- 2.3.5 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

2.4 ด้านผลผลิต (Product : p) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

- 2.4.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา

2.4.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต

2.4.3 ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร

2.4.4 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPP Model) ของ stufflebeam

3.2 ตัวแปรตาม

ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านบริบท

3.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า

3.2.3 ด้านกระบวนการ

3.2.4 ด้านผลผลิต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 104 คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวน 14 คน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) ปีการศึกษา 2563-2565 จำนวน 30 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จำนวน 30 คน และครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่

1. แบบประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา (สำหรับ อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563-2565) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scales) ได้แก่ ระดับ 5 4 3 2 และ 1 หมายถึง ระดับผลการ ประเมินที่ตรงกับระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด ตามลำดับ ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านผลผลิต (1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา 2. ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร และ 3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต)

2. แบบประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา (สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูพี่เลี้ยง) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scales) ได้แก่ ระดับ 5 4 3 2 และ 1 หมายถึง ระดับผลการประเมินที่ตรงกับระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ประกอบด้วย การประเมินด้านผลผลิต (1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษา 2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และ 3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

การสร้างเครื่องมือ/การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือ ผลการประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือแบบประเมินสำหรับ อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563-2565 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง คะแนนเฉลี่ยของรายการประเมินมีค่าตั้งแต่ 4.60-5.00 จัดอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับ อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2563-2565 และชุดที่ 2 สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บรวบรวม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการเก็บรวบรวม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (แบบสอบถาม) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ของอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 14 คน ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2563-2565 จำนวน 30 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 30 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) โดยภาพรวมของด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้าน ผลผลิต ของอาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2563-2565

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น		
	ของอาจารย์		ความหมาย	ของนักศึกษา		ความหมาย
	ประจำหลักสูตร			ที่สำเร็จการศึกษา		
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านบริบท (Context : C)						
1.1 ปรัชญาของหลักสูตร	4.32	0.70	มาก-สอดคล้อง	4.18	0.43	มาก-สอดคล้อง
1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.48	0.65	มาก-สอดคล้อง	4.32	0.42	มาก-สอดคล้อง
1.3โครงสร้างหลักสูตร	4.36	0.49	มาก-สอดคล้อง	4.37	0.47	มาก-สอดคล้อง
1.4 เนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.36	0.50	มาก-สอดคล้อง	4.30	0.45	มาก-สอดคล้อง
1.5 แนวการจัดการเรียนการสอน	4.61	0.41	มากที่สุด-สอดคล้อง	4.53	0.39	มากที่สุด-สอดคล้อง
1.6 แนวทางการวัดและประเมินผล	4.54	0.46	มากที่สุด-สอดคล้อง	4.62	0.41	มากที่สุด-สอดคล้อง
รวม	4.45	0.10	มาก-สอดคล้อง	4.39	0.16	มาก-สอดคล้อง
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input : I)						
2.1 อาจารย์	4.48	0.44	มาก-สอดคล้อง	4.83	0.37	มากที่สุด-สอดคล้อง
2.2 นักศึกษา	4.71	0.47	มากที่สุด-สอดคล้อง	4.50	0.71	มาก-สอดคล้อง
2.3 แผนการศึกษา	4.36	0.57	มาก-สอดคล้อง	4.35	0.48	มาก-สอดคล้อง
2.4 ทรัพยากร สื่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	4.00	0.68	มาก-สอดคล้อง	3.61	0.74	มาก-สอดคล้อง
รวม	4.39	0.10	มาก-สอดคล้อง	4.32	0.52	มาก-สอดคล้อง
3. ด้านกระบวนการ (Process : P)						
3.1 การรับนักศึกษา	3.93	0.73	มาก-สอดคล้อง	4.40	0.67	มาก-สอดคล้อง
3.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.43	มาก-สอดคล้อง	4.50	0.57	มาก-สอดคล้อง
3.3 การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู	4.71	0.51	มากที่สุด-สอดคล้อง	4.52	0.55	มากที่สุด-สอดคล้อง
3.4 การวัดและประเมินผล	4.43	0.51	มาก-สอดคล้อง	4.60	0.50	มากที่สุด-สอดคล้อง
3.5 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา	4.36	0.63	มาก-สอดคล้อง	4.70	0.47	มากที่สุด-สอดคล้อง
รวม	4.33	0.10	มาก-สอดคล้อง	4.54	0.11	มากที่สุด-สอดคล้อง

ตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) โดยภาพรวมของด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้าน ผลผลิต ของอาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ.2563-2565 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น		
	ของอาจารย์		ความหมาย	ของนักศึกษา		ความหมาย
	ประจำหลักสูตร			ที่สำเร็จการศึกษา		
	$\bar{x}$	$S.D.$		$\bar{x}$	$S.D.$	
4. ด้านผลผลิต (Product : P)						
4.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา	4.15	0.52	มาก-สอดคล้อง	4.39	0.37	มาก-สอดคล้อง
4.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต	4.14	0.36	มาก-สอดคล้อง	4.62	0.49	มากที่สุด-สอดคล้อง
4.3 ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร	4.09	0.35	มาก-สอดคล้อง	4.29	0.50	มาก-สอดคล้อง
รวม	4.13	0.10	มาก-สอดคล้อง	4.43	0.17	มาก-สอดคล้อง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ด้านบริบท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}=4.45$, S.D.=0.10) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}=4.39$, S.D.=0.10) ด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.10) และด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมิน ระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}= 4.13$, S.D.=0.10) และ พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ด้านบริบท ผลการประเมิน ระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}= 4.39$, S.D.=0.16) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็น สอดคล้องกัน ($\bar{x}= 4.32$, S.D.=0.52) ด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}= 4.54$, S.D.=0.11) และด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x}= 4.43$, S.D.=0.17)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) โดยรวมด้านผลผลิต ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง

รายการ	ระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร สถานศึกษา			ระดับความคิดเห็น ของครูพี่เลี้ยง		
			ความหมาย			ความหมาย
	$\bar{x}$	$S.D.$		$\bar{x}$	$S.D.$	
ด้านผลผลิต (Product : P)						
1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา	4.31	0.40	มาก-สอดคล้อง	4.31	0.34	มาก-สอดคล้อง
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิต	4.62	0.50	มากที่สุด-สอดคล้อง	4.55	0.46	มากที่สุด-สอดคล้อง
3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	4.31	0.47	มาก-สอดคล้อง	4.32	0.34	มาก-สอดคล้อง
รวม	4.41	0.18	มาก-สอดคล้อง	4.39	0.14	มาก-สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมด้านผลผลิต พบว่า อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.18$) และ ผลการประเมินระดับ ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง โดยรวมด้านผลผลิต พบว่า อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ($\bar{x} = 4.39, S.D. = 0.14$)

อภิปรายผล

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตร ปรับปรุงพ.ศ.2562) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) มีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตร

1.1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ด้านบริบทของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า ปรัชญาของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โครงสร้างหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และแนวทางการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

1.2 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นด้านบริบทของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ประโยชน์ของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โครงสร้างหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน แนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และแนวทางการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็น สอดคล้องกัน

จากข้อมูลผลการวิจัยข้างบน พบว่า ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา (ศิษย์เก่า) มีความคิดเห็นต่อด้านบริบทของหลักสูตรไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในประเด็น ประโยชน์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ซึ่ง สอดคล้องกับ จิราภรณ์ เหมพันธ์ (2561) ได้ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและ นักศึกษาที่กำลังเรียน มีความคิดเห็นตรงกันว่า วิสัยทัศน์ ประโยชน์ เป้าหมายและโครงสร้างของ หลักสูตรสอดคล้องกับบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พอเจตน์ ธรรมสิริ ขวัญ ธารทิพย์ ขุนทอง และ ธรรมรัตน์ เรือนงาม (2564) ได้ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ไอ (CIPPI Model) ผลการวิจัย ด้านบริบทหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม และมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นแนวการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผล ดังนี้

ประโยชน์ของหลักสูตร ที่กำหนดไว้ว่า “มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และรอบรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อสร้างสัมมาชีพความมั่นคงและคุณภาพ ชีวิตของตนเอง ชุมชนและสังคม มีทักษะการเรียนรู้ มีคุณธรรม มานะบากบั่น และยึดมั่นใน จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 สามารถบูรณาการศาสตร์ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นครู รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของ สังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง สังคมและประเทศ เป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม รู้คุณค่าและ รักษ์ความเป็นไทย ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนา และเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนทั้งในชุมชน สังคมและประชาคมโลก” มีความครอบคลุมการพัฒนา หลักสูตรและการเรียนการสอน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ สอดคล้องกับ

Ornstein and Hunkins (2014) ที่กล่าวว่า กระบวนวิชาต่าง ๆ ที่ออกแบบมานั้น ต้องบรรจุ ทฤษฎี (Theories) และหลักการ (Principles) สำคัญของศาสตร์สาขาวิชานั้นไว้ อย่างครบถ้วน เพื่อ รักษาธรรมชาติและอัตลักษณ์ของศาสตร์นั้น ๆ ไว้ให้ชัดเจน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 1) มีคุณธรรม มานะบากบั่น และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มี คุณลักษณะความเป็นครู มีภาวะผู้นำในการพัฒนาส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่าง มี คุณธรรม รู้คุณค่าและรักความเป็นไทย 2) มีความรู้ความสามารถและรอบรู้เชิงลึกด้านการพัฒนา หลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อสร้างสัมมาชีพความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชนและ สังคม และสามารถทำการวิจัยที่ก่อให้เกิดการสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่หรือวิธีปฏิบัติงาน ใหม่ในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรมหรือ สิ่งแวดล้อม 3) มีทักษะการเรียนรู้ ใฝ่รู้และมีวิจารณญาณในการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร สามารถคิด อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม รู้เท่า ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลกและสามารถสร้างโอกาสและเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง สังคม และประเทศ 4) มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญ ทางจริยธรรมและร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุข อย่างยั่งยืนทั้งในชุมชน สังคม และประชาคมโลก 5) มีความสามารถร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การแสวงหาความรู้และการสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 6) มีความสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน และ สามารถประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้อย่างสร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความ สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและจากความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงโดยเพิ่ม จุดเน้นอัตลักษณ์ในด้านภาวะผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสร้างสรรค์ให้กระชับ คำว่า "สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ" ควรใช้คำว่า "สามารถบูรณาการศาสตร์ด้านหลักสูตรและการ เรียน การ สอน" ควรปรับเป็นรูปธรรมมากขึ้น กระชับเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น มหาบัณฑิตสามารถ ประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้

โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ควรปรับเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้ สอดคล้องมาตรฐานวิชาชีพครูฉบับใหม่ ควรปรับปรุงคำอธิบายรายวิชาให้ทันสมัยและควรเพิ่ม รายวิชาใหม่ที่ทันสมัยทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ยุคแห่งการพลิกผัน สอดคล้องกับ Ornstein and Hunkins (2014) ที่กล่าวว่า “ผู้จัดทำหลักสูตรต้องให้ความสำคัญ กับองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ตามแต่ละ ยุคสมัยที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ”

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร

2.1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า อาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน นักศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันแผนการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และทรัพยากรสื่อสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2.2 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาพบว่า อาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน นักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน แผนการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และทรัพยากร สื่อสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลในแต่ละประเด็น ดังนี้

อาจารย์ประจำหลักสูตร ทุกคนมีวุฒิปริญญาเอกทางด้านการศึกษามีตำแหน่งทางวิชาการระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทุกคนมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ทุกคนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนตามความสามารถและความถนัด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศก์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์จึงมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับภาระงานตามหลักสูตร อย่างไรก็ตาม จากการตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้า มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะไว้ว่า “อาจารย์ผู้สอนควรมีการวางแผนร่วมกันในรายวิชาที่สอนร่วมกัน ควรมีแผนพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง และการกำกับติดตามให้เป็นไปตามแผน

แผนการศึกษา หลักสูตรได้กำหนดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร แผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (สำหรับการจัดการศึกษาแบบวิชาชีพครู) แผนการจัดทำ วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ และแผนการจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครูที่มีรายละเอียดเพียงพอ ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน และเพื่อการพัฒนา จากการตอบแบบสอบถาม มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะไว้ว่า “แผนการศึกษาแบบปกติ ที่ไม่มีวุฒิต่าง การศึกษา ควรเพิ่มรายวิชาพื้นฐาน ควรเพิ่มรายวิชาเลือกเป็น 9 หน่วยกิต ควรเพิ่มรายวิชาคณิตศาสตร์และ สถิติเพื่อการวิจัย

ทรัพยากร สื่อสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน แม้ว่าสถาบันจะมีสำนักวิทยบริการ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่ก็ยังมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความสะดวกต่อการใช้งานและทันสมัยมากขึ้น ตามความต้องการจำเป็นของคณาจารย์ และนักศึกษา และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะทางการพัฒนาหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้าจากอาจารย์ ประจำหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา (ศิษย์เก่า) ที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “ควรมีห้องสัณนิการเรียน การสอน ควรพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทรัพยากร สื่อ ควรมีความเหมาะสมทันสมัย”

3. ด้านกระบวนการของหลักสูตร

3.1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ด้านกระบวนการของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า การรับนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

3.2 ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ด้านกระบวนการของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า การรับนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน การวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลในแต่ละประเด็น ดังนี้

การรับนักศึกษา ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการรับสมัครนักศึกษา ได้ดำเนินการตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งการกำหนดคุณสมบัติและเกณฑ์การรับนักศึกษา การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและ

รับสมัครนักศึกษา การรับสมัครนักศึกษา และการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการรับนักศึกษาไว้ว่า “การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เน้นการประชาสัมพันธ์ที่เน้น การเรียนแบบออนไลน์”

การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาได้จัดผู้สอนแต่ละรายวิชาตาม ความเชี่ยวชาญและความถนัดอาจารย์แต่ละคน แต่ละรายวิชามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอน สื่อประกอบการบรรยาย ปฏิบัติการสอนโดยสอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม ทักษะการสืบค้นและการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยี ทักษะการวิจัยและคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู มีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า “ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด19 อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสพบเจอกันน้อยมาก การทำ

วิทยานิพนธ์อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต้องไปในทิศเดียวกัน ระบบดีแต่ควรเพิ่มการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน (การปฏิบัติ)”

การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครูสาขาวิชาได้จัดทำสมุดบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู และมอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำติดตามและประเมินผลการจัดหรือ การเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมดำเนินการโดยนักศึกษามีการเสนอแผนโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติดำเนินการการปฏิบัติกิจกรรมการจัดป๋ายประชาสัมพันธ์กิจกรรมและการประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมแม้ว่าข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามพบว่า “การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู : สถานที่จัดกิจกรรม วันและเวลา สาขาวิชาควรเป็นผู้จัดหา เพื่อความสะดวกของนักศึกษาส่วนใหญ่” แต่การมอบหมายให้นักศึกษารับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครูทุกกิจกรรมเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

การวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ได้ให้โอกาสนักศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิธีการ วัดผลประเมินผล ส่วนอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ดำเนินการวัดผลประเมินผลตามข้อกำหนดของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สาขาวิชาจัดให้มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาและมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการวัดผลประเมินผลที่ว่า “การวัดและประเมินผลบางรายวิชาควรใช้วิธีการสอบมากกว่าการประเมินด้วยตา ควรมีการ ดำเนินการทวนสอบอย่างต่อเนื่อง”

การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา สถาบันได้มอบหมายให้อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษา ทั้งในด้านการศึกษา การประพฤติปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ระหว่างการเป็นนักศึกษาและเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง ถึงอย่างไรก็ตาม เพื่อการพัฒนาในด้านการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ควรมีการจัดเวลา และสถานที่ให้ คำปรึกษา ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางเพื่อการพัฒนา หลักสูตร

4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร

4.1 ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ด้านผลผลิตของหลักสูตร ของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

4.2 ผลการประเมินระดับความคิดเห็น ด้านผลผลิตของหลักสูตรของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความ

คิดเห็นสอดคล้องกัน และความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

4.3 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นด้านผลผลิตของหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกันและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

4.4 ผลการประเมินระดับความคิดเห็นด้านผลผลิตของหลักสูตรของครูพี่เลี้ยง พบว่า ผลลัพธ์ การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากแล มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

จะเห็นได้ว่า ระดับความคิดเห็นด้านผลผลิตของหลักสูตร ของอาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง ในด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เนื่องมาจาก นักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาตามหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาได้จริง เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับ Taits and Fualkner (2016) ที่กล่าวว่า กระบวนวิชาที่ตึนั้น ผู้เรียนต้องสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ศึกษาเล่าเรียนนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตการทำงานได้ สามารถต่อยอดสิ่งที่เรียนไปสร้างนวัตกรรมได้ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บัณฑิต สอดคล้องกับการประเมินระดับความ คิดเห็นด้านผลผลิตของหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง มีความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต อยู่ในระดับมากและมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ควรนำข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์ประจำหลักสูตร ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (ศิษย์เก่า) และผู้ใช้บัณฑิต (ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ไปพิจารณา เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.2567) ที่ครบกำหนดระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPP ในการประเมินหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ของคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์เพราะเป็นการประเมินหลักสูตรได้ทั้งระบบและได้ข้อมูลเพื่อการ

ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรครบถ้วนและสามารถนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน หลักสูตรครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการประเมินหลักสูตรของสาขาวิชาได้

2.2 ควรมีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

บรรณานุกรม

- จิราภรณ์ เหมพันธ์. (2561). การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 โดยใช้รูปแบบชิปปี้. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. 10 (ฉบับพิเศษ) มิถุนายน-กันยายน 2561 : 213-221.
- นิธิดา อติภรณ์นที. (2560). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้ แขนงวิชาการสอนภาษาอังกฤษ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. *Veridian E-Journal, Silpakorn University* (ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ). 10(1) มกราคม-เมษายน 2560 : 709-720.
- รัชกาลที่ 9 กับการศึกษาไทย. (2565). **ธ สถิตในดวงใจตราบนิจรันดร์**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/news/402536>. (15 มิถุนายน 2565).
- พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ ธารทิพย์ ขุนทอง และ ธรรมรัตน์ เรือนงาม. (2564). การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(2) กุมภาพันธ์ 2565 : 16-31.
- Ornstein, A. c. and Hunkins, F. p.. (2014). **Curriculum Foundations, Principles, and Issues**. (6th Ed.). USA : Pearson Education Limited.
- Tait, A. and Faulkner, D.. (2016). **Edupreneur : Unleashing Teacher-led Innovation In Schools**. Melbourne : John Wiley & Sons Australia, Ltd.